

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (piąta izba)

z dnia 17 lipca 2014 r. *

Uchybienie zobowiązaniom państwa członkowskiego — Zasoby własne — Retrospektywne pokrycie należności celnych przywozowych — Odpowiedzialność finansowa państw członkowskich — Niewywiezione nadwyżki zapasów cukru

W sprawie C-335/12

mającej za przedmiot skargę o stwierdzenie, na podstawie art. 258 TFUE, uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, wniesioną w dniu 13 lipca 2012 r.,

Komisja Europejska, reprezentowana przez A. Caeirosa, działającego w charakterze pełnomocnika, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca,

przeciwko

Republice Portugalskiej, reprezentowanej przez L. Ineza Fernandes, J. Gomesa, P. Rochę oraz przez A. Cunhę, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

TRYBUNAŁ (piąta izba),

w składzie: T. von Danwitz, prezes izby, E. Juhász (sprawozdawca), A. Rosas, D. Šváby i C. Vajda, sędziowie,

rzecznik generalny: P. Cruz Villalón,

sekretarz: M. Ferreira, główny administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 12 grudnia 2013 r.,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 6 marca 2014 r.,

wydaje następujący

* Język postępowania: portugalski.

Wyrok

- 1 W swojej skardze Komisja Europejska wnosi do Trybunału o stwierdzenie, że Republika Portugalska uchybiła zobowiązaniom ciążącym na niej na mocy art. 10 WE, art. 254 Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Królestwa Hiszpanii i Republiki Portugalskiej oraz dostosowań w traktatach (Dz.U. 1985, L 302, s. 23, zwanego dalej „aktem przystąpienia”), art. 7 decyzji Rady Euratom 85/257/EWG z dnia 7 maja 1985 r. w sprawie systemu zasobów własnych Wspólnot (Dz.U. L 128, s. 15), art. 4, 7 i 8 rozporządzenia Komisji (EWG) nr 579/86 z dnia 28 lutego 1986 r. ustanawiającego szczegółowe zasady dla zapasów produktów w sektorze cukru znajdujących się w Hiszpanii i Portugalii w dniu 1 marca 1986 r. (Dz.U. L 57, s. 21), zmienionego rozporządzeniem Komisji (EWG) nr 3332/86 z dnia 31 października 1986 r. (Dz.U. L 306, s. 37) (zwanego dalej „rozporządzeniem nr 579/86”), art. 2 rozporządzenia Rady (EWG) nr 1697/79 z dnia 24 lipca 1979 r. w sprawie odzyskiwania, po dokonaniu odprawy celnej, należności celnych przywózowych lub wywózowych, które nie były wymagane od osoby odpowiedzialnej za zapłatę za towary zgłoszone do procedury celnej przewidującej obowiązek uiszczenia takich należności (Dz.U. L 197, s. 1), oraz art. 2, 11 i 17 rozporządzenia Rady (EWG, Euratom) nr 1552/89 z dnia 29 maja 1989 r. wykonującego decyzję 88/376/EWG, Euratom w sprawie systemu zasobów własnych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 155, s. 1) ze względu na odmowę udostępnienia Komisji kwoty 785 078,50 EUR z tytułu opłat za nadwyżki cukru niewywiezione w następstwie przystąpienia Portugalii do Wspólnoty Europejskiej.

Ramy prawne

- 2 Artykuł 254 aktu o przystąpieniu stanowi:

„Jakikolwiek zapasy produktów znajdujące się w swobodnym obrocie na terytorium portugalskim w dniu 1 marca 1986 r. i przekraczające ilości, które można uznać za zwykle utrzymywane zapasy, powinny zostać wyeliminowane przez Republikę Portugalską na jej koszt w ramach postępowań wspólnotowych, które zostaną ustanowione, oraz w terminach, które zostaną określone zgodnie z treścią art. 258. Pojęcie normalnego zapasu z przeniesienia określa się dla każdego produktu w świetle kryteriów i celów specyficznych dla każdej organizacji rynku” [tłumaczenie nieoficjalne, podobnie jak wszystkie cytaty z tego aktu poniżej].

- 3 Zgodnie z art. 371 aktu przystąpienia:

„1. Decyzja z dnia 21 kwietnia 1970 r. w sprawie zastąpienia składek pieniężnych państw członkowskich zasobami własnymi Wspólnot [...] będzie stosowana zgodnie z przepisami, do których odwołują się art. 372–375.

2. Wszelkie odesłania do decyzji z dnia 21 kwietnia 1970 r. w artykułach niniejszego rozdziału należy rozumieć jako odesłania do decyzji Rady z dnia 7 maja 1985 r. w sprawie systemu środków własnych Wspólnot od momentu wejścia w życie decyzji Rady z dnia 7 maja 1985 r.”.

- 4 Artykuł 372 akapit pierwszy aktu przystąpienia stanowi:

„Wpływy określone jako »rolnicze opłaty wyrównawcze« zawarte w art. 2 akapit pierwszy lit. a) decyzji z dnia 21 kwietnia 1970 r. obejmować będą także wszelkie kwoty wpłacone w związku z przywozem w handlu Portugalii z innymi państwami członkowskimi oraz z państwami trzecimi na podstawie art. 233–345, art. 210 ust. 3 i art. 213 [...]”.

5 Artykuł 2 decyzji 85/257 przewiduje:

„Następujące przychody:

- a) opłaty, premie, dodatkowe lub wyrównawcze kwoty, dodatkowe kwoty lub czynniki i inne ustalone stawki celne lub stawki celne, które zostaną ustalone przez instytucje Wspólnot w odniesieniu do handlu z państwami trzecimi w ramach wspólnej polityki rolnej, a także wkłady i inne opłaty przewidziane w ramach wspólnej organizacji rynków w sektorze cukru;
- b) cła Wspólnej taryfy celnej oraz inne cła ustalone lub te, które zostaną ustalone przez instytucje Wspólnot w odniesieniu do handlu z państwami trzecimi,

stanowią zasoby własne, które wprowadzone zostaną do budżetu Wspólnot.

[...]” [tłumaczenie nieoficjalne, podobnie jak wszystkie cytaty z tej decyzji poniżej].

6 Zgodnie z brzmieniem art. 7 ust. 1 tej decyzji:

„Zasoby wspólnotowe, o których mowa w art. 2 i 3, będą ściągane przez państwa członkowskie zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi, które ewentualnie zostaną w tym celu zmienione. Państwa członkowskie przekażą te zasoby do dyspozycji Komisji”.

7 Artykuł 2 ust. 1 decyzji Rady 88/376/EWG, Euratom z dnia 24 czerwca 1988 r. w sprawie systemu środków własnych Wspólnot (Dz.U. L 185, s. 24) stanowi:

„Środki [zasoby] własne wprowadzone do budżetu Wspólnot składają się z następujących przychodów:

- a) opłat, premii, dodatkowych lub wyrównawczych kwot, dodatkowych kwot lub czynników i innych ustalonych stawek celnych lub stawek celnych, które zostaną ustalone przez instytucje Wspólnot w odniesieniu do handlu z państwami trzecimi w ramach wspólnej polityki rolnej, a także wkładów i innych stawek celnych przewidzianych w ramach wspólnej organizacji rynku [rynków w sektorze] cukru;
- b) ceł Wspólnej taryfy celnej oraz innych ceł ustalonych lub tych, które zostaną ustalone przez instytucje Wspólnot w odniesieniu do handlu z państwami trzecimi, i ceł na produkty podlegające Traktatowi ustanawiającemu Europejską Wspólnotę Węgla i Stali;

[...]”.

8 Artykuł 8 ust. 1 tej decyzji przewiduje:

„Środki [zasoby] własne Wspólnoty określone w art. 2 ust. 1 lit. a) i b) pobierane są przez państwa członkowskie zgodnie z przepisami krajowymi wynikającymi z przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych, które w miarę potrzeby są dostosowywane do wymagań wynikających z reguł wspólnotowych [...]. Państwa członkowskie udostępnią Komisji środki zgodnie z art. 2 ust. 1 lit. a)–d)”.

9 Artykuł 1 rozporządzenia nr 1697/79 stanowi:

„1. Niniejsze rozporządzenie reguluje warunki, w jakich właściwe organy powinny przystąpić do retrospektywnego pokrycia należności celnych przywozowych lub wywozowych, do zapłaty których nie wezwano, z jakichkolwiek powodów, osoby zobowiązanej do zapłaty za towary zgłoszone do procedury celnej przewidującej obowiązek uiszczenia takich należności.

2. Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

a) »należności celne przywozowe« oznaczają cła i opłaty o skutku równoważnym, jak również rolne opłaty wyrównawcze i inne opłaty przywozowe ustanowione w ramach wspólnej polityki rolnej lub w odrębnych przepisach, mających zastosowanie, na podstawie art. 235 traktatu, do niektórych towarów uzyskanych w wyniku przetworzenia produktów rolnych;

[...]

c) »zaksięgowanie« oznacza akt administracyjny, na mocy którego ustala się odpowiednio kwotę należności celnych przywozowych lub należności celnych wywozowych [...];

d) »dług celny« oznacza zobowiązanie osoby fizycznej lub prawnej do zapłaty należności celnych przywozowych lub należności celnych wywozowych mających zastosowanie do towarów podlegających tym należnościom [...] [tłumaczenie nieoficjalne, podobnie jak wszystkie cytaty z tego rozporządzenia poniżej].

10 Artykuł 2 rozporządzenia nr 1697/79 przewiduje:

„1. Jeżeli właściwe władze stwierdzą, że dłużnika nie wezwano do zapłaty całości lub części kwoty należności celnych przywozowych lub wywozowych wymaganych zgodnie z prawem w odniesieniu do towaru zgłoszonego do procedury celnej nakładającej obowiązek uiszczenia takich należności, to wszczynają one wówczas postępowanie w celu ściągnięcia niepobranych należności.

Jednakże postępowania takiego nie można podjąć po upływie trzech lat od chwili zaksięgowania kwoty, do uiszczenia której pierwotnie wezwano dłużnika, lub, jeśli nie dokonano zaksięgowania, od chwili powstania długu celnego dotyczącego danego towaru.

2. W rozumieniu ust. 1 postępowanie w celu ściągnięcia długu wszczyna się poprzez powiadomienie zainteresowanego o kwocie należności celnych przywozowych lub wywozowych, do których zapłaty jest zobowiązany”.

11 Artykuł 1 rozporządzenia Rady (EWG) nr 3771/85 z dnia 20 grudnia 1985 r. dotyczącego zapasów produktów rolnych znajdujących się w Portugalii (Dz.U. L 362, s. 21) stanowi:

„Niniejsze rozporządzenie ustanawia ogólne zasady stosowania art. 254 aktu przystąpienia” [tłumaczenie nieoficjalne, podobnie jak wszystkie cytaty z tego rozporządzenia poniżej].

12 Artykuł 8 rozporządzenia nr 3771/85 stanowi:

„1. Przepisy wykonawcze do niniejszego rozporządzenia zostaną wydane zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 38 rozporządzenia Rady nr 136/66/EWG z dnia 22 września 1966 r. w sprawie wspólnej organizacji rynku olejów i tłuszczów [(Dz.U. 1966, 172, s. 3025)] lub, w danym przypadku, w odpowiednich przepisach pozostałych rozporządzeń w sprawie wspólnej organizacji rynków rolnych.

2. Przepisy wykonawcze, o których mowa w ust. 1, obejmować będą w szczególności:

a) ustalenie zapasów, o których mowa w art. 254 aktu przystąpienia w odniesieniu do zapasów, których ilości przekraczają zwykłe zapasy;

[...]

d) zasady usuwania nadwyżek produktów.

3. Przepisy wykonawcze, o których mowa w ust. 1, mogą przewidywać:

[...]

c) pobieranie opłaty w razie nieprzestrzegania przez zainteresowanego zasad usuwania nadwyżek produktów”.

13 Zgodnie z motywem 2 rozporządzenia nr 579/86:

„[...] biorąc pod uwagę niebezpieczeństwo spekulacji istniejące w nowych państwach członkowskich w odniesieniu do cukru i izoglukozy – produktów, które można magazynować i dla których ustalono refundacje wywozowe – należy ustanowić przepisy dotyczące zapasów znajdujących się w [...] Portugalii w dniu 1 marca 1986 r.” [tłumaczenie nieoficjalne, podobnie jak wszystkie cytaty z tego rozporządzenia poniżej].

14 Motyw szesnasty tego rozporządzenia brzmi następująco:

„[...] ilości przekraczające zwykłe zapasy, [...] które nie zostaną wywiezione przed przewidzianą datą i tym samym nie zostaną usunięte z rynku, należy uważać za wprowadzone do obrotu na rynku wewnętrznym Wspólnoty, tak jakby zostały one przywiezione z państw trzecich; [...] w takiej sytuacji uzasadnione jest przyjęcie, że pobierana kwota powinna być równa opłacie wyrównawczej z tytułu przywozu dla danego produktu obowiązującej w ostatnim dniu terminu wyznaczonego na jego wywiezienie; [...] w celu przeliczenia tej kwoty na walutę krajową należy wykorzystać rolniczy kurs przeliczeniowy obowiązujący w tym dniu”.

15 Artykuł 3 wspomnianego rozporządzenia stanowi:

„1. [...] nowe państwa członkowskie przeprowadzą inwentaryzację zapasów cukru lub izoglukozy znajdujących się w swobodnym obrocie na ich terytorium w dniu 1 marca 1986 r. o godzinie 0.00.

2. W celu wykonania ust. 1 każdy, kto [...] posiada cukier lub izoglukozę w ilości co najmniej 3000 kilogramów [...] znajdujące się w swobodnym obrocie w dniu 1 marca 1986 r. o godzinie 0.00, zobowiązany jest zgłosić to właściwym organom do dnia 13 marca 1986 r.

[...]”.

16 Artykuł 4 rozporządzenia nr 579/86 stanowi:

„1. Jeżeli ilość zapasów cukru lub izoglukozy wykazana w drodze inwentarza, o którym mowa w art. 3, przewyższy w nowym państwie członkowskim ustaloną wcześniej w art. 2 ust. 1 ilość, owo państwo członkowskie zapewni, aby [...] do dnia 1 lipca 1987 r., jeżeli chodzi o Portugalię, wywieziono poza obszar Wspólnoty ilość [cukru] odpowiadającą różnicy pomiędzy ilością zinwentaryzowaną a ilością wcześniej ustaloną [...].

[...]

2. W odniesieniu do ilości, które mają zostać wywiezione zgodnie z ust. 1:

[...]

c) wywóz danego produktu z obszaru nowego państwa członkowskiego, w którym dokonano weryfikacji, o której mowa w ust. 1, powinien nastąpić [...] do dnia 1 lipca 1987 r. w odniesieniu do Portugalii, a produkt powinien opuścić obszar Wspólnoty do tego dnia”.

17 Artykuł 5 rozporządzenia nr 579/86 stanowi:

„1. Dowód dokonania wywozu przewidzianego w art. 4 ust. 1 należy przedstawić, z wyjątkiem przypadków siły wyższej, [...] do dnia 1 września 1987 r. w odniesieniu do wywozu z Portugalii przez okazanie:

- a) zaświadczeń o wywozie wydanych zgodnie z art. 6 przez właściwe organy danego nowego państwa członkowskiego;
- b) dokumentów, o których mowa w art. 30 i 31 rozporządzenia [Komisji] (EWG) nr 3183/80 [z dnia 3 grudnia 1980 r. ustanawiającego wspólne szczegółowe zasady stosowania systemu pozwoleń na przywóz i wywóz oraz świadectw o wcześniejszym ustaleniu refundacji produktów rolnych (Dz.U. L 338, s. 1)], koniecznych do zwolnienia zabezpieczenia.

2. Jeżeli dowód, o którym mowa w ust. 1, nie zostanie przedstawiony do dnia 1 marca 1987 r., dana ilość zostanie uznana za wprowadzoną do obrotu na rynku wewnętrznym Wspólnoty.

[...]”.

18 Artykuł 7 ust. 1 rozporządzenia nr 579/86 stanowi:

„W odniesieniu do ilości uznanych za wprowadzone do obrotu na rynku wewnętrznym, w rozumieniu art. 5 ust. 2, pobrana zostanie:

- a) w przypadku cukru – za każde 100 kg – kwota równa opłacie wyrównawczej z tytułu przywozu dla cukru białego [...] obowiązującej w dniu 30 czerwca 1987 r. w przypadku Portugalii, zwiększona lub zmniejszona w zależności od przypadku o kwotę wyrównawczą z tytułu przystąpienia obowiązującą w tym dniu dla cukru białego w odniesieniu do danego nowego państwa członkowskiego;

[...]”.

19 Artykuł 8 ust. 1 tego rozporządzenia stanowi:

„Nowe państwa członkowskie podejmą wszelkie niezbędne środki w celu wykonania niniejszego rozporządzenia i określą w szczególności odpowiednie procedury kontrolne dla przeprowadzenia inwentaryzacji, o której mowa w art. 3, oraz wykonania obowiązku wywozu, o którym mowa w art. 4 ust. 1”.

20 Artykuł 2 ust. 1 rozporządzenia nr 1552/89 stanowi, co następuje:

„W celu wykonania niniejszego rozporządzenia tytuł Wspólnot do zasobów własnych określonych w art. 2 ust. 1 lit. a) i b) decyzji [88/376] zostanie ustalony w momencie, kiedy odpowiednie organy państwa członkowskiego powiadomią dłużnika o wysokości należnej kwoty. Powiadomienia dokonuje się z chwilą, gdy dłużnik zostanie ustalony, a należna kwota może zostać obliczona przez właściwe organy administracji, z uwzględnieniem wszystkich wiążących w tej dziedzinie przepisów wspólnotowych” [tłumaczenie nieoficjalne, podobnie jak wszystkie cytaty z tego rozporządzenia poniżej].

21 Artykuł 11 rozporządzenia nr 1552/89 przewiduje:

„Każda zwłoka w dokonaniu wpisu na rachunku określonym w art. 9 ust. 1 skutkuje zapłatą przez dane państwo członkowskie odsetek według stopy procentowej obowiązującej na rynku pieniężnym państwa członkowskiego w terminie wymagalności w odniesieniu do krótkoterminowych publicznych operacji

finansujących, powiększonej o dwa punkty procentowe. Za każdy miesiąc zwłoki stopa ta jest podwyższana o ćwierć punktu procentowego. Zwiększona stopa jest stosowana w odniesieniu do całego okresu zwłoki”.

22 Artykuł 17 tego rozporządzenia stanowi:

„1. Państwa członkowskie podejmą wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia, aby kwoty odpowiadające ustalonym tytułom dochodów budżetowych ustalonym na mocy art. 2 zostały udostępnione Komisji, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

2. Państwa członkowskie są zwolnione z obowiązku udostępnienia Komisji kwot odpowiadających ustalonym tytułom dochodów budżetowych jedynie w przypadku, gdy kwoty te nie zostały ściągnięte z powodu siły wyższej. Ponadto państwa członkowskie mogą odmówić udostępnienia tych kwot Komisji w szczególnych przypadkach, jeżeli po dokonaniu dokładnej oceny wszystkich istotnych okoliczności danego przypadku okaże się, że ich ściągnięcie jest niemożliwe z przyczyn, których państwom tym nie można przypisać. Przypadki te powinny zostać wskazane w informacji, o której mowa w ust. 3, jeżeli kwoty te przekraczają 10 000 [EUR], po przeliczeniu na walutę krajową według kursu obowiązującego w pierwszym dniu roboczym października poprzedniego roku kalendarzowego; w informacji tej należy wskazać przyczyny, które uniemożliwiły państwu członkowskiemu udostępnienie tych kwot. Komisja może przekazać w odpowiednim przypadku swoje uwagi państwu członkowskiemu w terminie sześciu miesięcy.

[...]”.

Postępowanie poprzedzające wniesienie skargi

23 W dniu 26 czerwca 2003 r. Republika Portugalska zwróciła się do Komisji zgodnie z art. 17 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1150/2000/WE z dnia 22 maja 2000 r., wykonującego decyzję nr 2000/597/WE, Euratom w sprawie systemu środków własnych Wspólnot (Dz.U. L 130, s. 1), o zezwolenie na zwolnienie z obowiązku udostępnienia Komisji kwoty 785 078,50 EUR związanej z zasobami tradycyjnymi.

24 Zdaniem Republiki Portugalskiej opłaty te stały się nieściągalne w następstwie wydania wyroku Supremo Tribunal Administrativo (naczelnego sądu administracyjnego) z dnia 8 maja 2002 r., którym uchylono wezwanie do zapłaty, początkowo doręczone danemu dłużnikowi w dniu 25 października 1990 r. Wezwanie dotyczyło zasobów własnych z tytułu nadwyżek cukru, w stosunku do których nie przedstawiono dowodu ich wywiezienia do dnia 1 września 1987 r., będącego terminem wskazanym w rozporządzeniu nr 579/86.

25 W odpowiedzi na ten wniosek Komisja pismami z dnia 17 grudnia 2003 r. i 20 lutego 2004 r. zwróciła się do władz portugalskich o dodatkowe informacje dotyczące w szczególności powodów, z jakich z jednej strony wspomniany dłużnik otrzymał dane powiadomienie o długi celny ponad trzy lata po zaistnieniu tego długu, a z drugiej strony Supremo Tribunal Administrativo „stwierdził nieważność decyzji o zaksięgowaniu wspomnianego długu”.

26 Pismem z dnia 22 marca 2004 r. władze portugalskie przedstawiły żądane informacje oraz kopię wyroku Supremo Tribunal Administrativo z dnia 8 maja 2002 r. i wyroku Tribunal Tributário de Segunda Instância (sąd podatkowego drugiej instancji) z dnia 26 marca 1996 r. Z informacji tych wynika, że dane przedsiębiorstwo nie przedstawiło dowodów dokonania wywozu posiadanych przez nie nadwyżek cukru i że zgodnie z zawiadomieniem przekazanym przez urząd celny w Funchal (Portugalia) z dnia 16 października 1987 r. przedsiębiorstwo to zapłaciło w dniu 30 października 1987 r. kwotę 522 511,20 EUR. Po przeprowadzeniu kolejnych kontroli władze portugalskie poinformowały to przedsiębiorstwo, że dodatkowa kwota, którą powinno ono uiścić,

wynosiła 785 078,50 EUR. Wspomniane przedsiębiorstwo wniosło skargę na decyzję o obciążeniu go tą kwotą. Sprawę skierowano do Supremo Tribunal Administrativo, który przed wydaniem orzeczenia przedłożył Trybunałowi wiele pytań prejudycjalnych. Trybunał wydał w dniu 11 października 2001 r. postanowienie *William Hinton & Sons* (C-30/00, EU:C:2001:536). Następnie w dniu 8 maja 2002 r. Supremo Tribunal Administrativo ostatecznie anulował wierzitelność portugalskich organów celnych ze względu na to, że powiadomienia o dodatkowej przedmiotowej kwocie dokonano w chwili, gdy wierzitelność ta była już przedawniona.

- 27 Pismem z dnia 19 lipca 2004 r. Komisja zawiadomiła władze portugalskie, że ich wniosek z dnia 26 czerwca 2003 r., w którym ubiegały się one o zwolnienie z obowiązku udostępnienia Komisji przedmiotowych zasobów własnych, został odrzucony. Komisja także poinformowała te władze o tym, że uważa, iż Republika Portugalska nie wykazała, że przyczyny nieodzyskania przedmiotowych zasobów własnych były od niej niezależne. Komisja wezwała zatem władze portugalskie do udostępnienia jej kwoty 785 078,50 EUR najpóźniej do dnia 20 września 2004 r.
- 28 Pismem z dnia 29 listopada 2004 r. władze portugalskie zwróciły się do służb Komisji o ponowne rozważenia ich stanowiska.
- 29 Pismem z dnia 28 lipca 2006 r. Komisja odrzuciła wniosek Republiki Portugalskiej. Komisja ponownie wezwała zatem władze portugalskie do udostępnienia jej przedmiotowej kwoty. W piśmie tym Komisja sformułowała swe wezwanie na podstawie uznania przedmiotowej kwoty za „przychody z tytułu [...], wkładów i innych opłat przewidzianych w ramach wspólnej organizacji rynków w sektorze cukru”. Kolejne wezwanie o udostępnienie należnej kwoty, przedstawione pismem z dnia 31 stycznia 2007 r., również nie doprowadziło do udzielenia pozytywnej odpowiedzi przez władze portugalskie.
- 30 W dniu 23 października 2007 r. Komisja skierowała do Republiki Portugalskiej wezwanie do usunięcia uchybienia, w którym to wezwaniu przedstawiła, z jakich powodów nie podzielała stanowiska zajętego przez to państwo członkowskie, „które [to państwo] odmawia[ło] uznania, że przedmiotowe opłaty stanowi[ły] zasoby własne Wspólnot”; przedstawiła ona również w tym piśmie, z jakich powodów opłaty te „faktycznie stanowi[ły] zasoby własne Wspólnot”.
- 31 We wspomnianym wezwaniu do usunięcia uchybienia Komisja podkreśliła, że „oczywiście ostateczne orzeczenie Supremo Tribunal Administrativo nie może być pominięte ani przez władze portugalskie, ani przez Komisję”, niemniej jednak „dotyczy[ło] on[o] bezpośrednio stosunku pomiędzy danym przedsiębiorcą a władzami krajowymi [...], lecz nie dotyczy[ło] obowiązków państwa członkowskiego odnoszących się do zasobów własnych Wspólnot”.
- 32 W tym wezwaniu do usunięcia uchybienia Komisja przypomniała, że „art. 254 aktu przystąpienia stawiał wymóg, by [Republika Portugalska] wyeliminowała na swój własny koszt nadwyżki cukru”, i podkreśliła, że „w tym zakresie władze portugalskie powinny były zapewnić wywóz nadwyżek (zgodnie z art. 4 rozporządzenia nr 579/86)”. Komisja dodała, że „w odniesieniu do ilości, które mają zostać wywiezione, władze portugalskie powinny były pobrać ustalone należności, zgodnie z art. 8 ust. 3 pkt c) rozporządzenia nr 3771/85 [...] i z art. 7 ust. 1 lit. a) rozporządzenia nr 579/86, i powinny były zapewnić wszelkie niezbędne środki w celu wykonania wspomnianych przepisów (zgodnie z art. 8 rozporządzenia nr 579/86)”.
- 33 Komisja wezwała również Republikę Portugalską do udostępnienia Komisji, możliwie jak najszybciej, kwoty 785 078,50 EUR w celu zapobieżenia większemu naliczeniu odsetek za opóźnienie, zgodnie z art. 11 rozporządzenia nr 1150/2000, i wezwała to państwo członkowskie, na podstawie art. 226 WE, do przedstawienia uwag dotyczących tej sprawy w terminie dwóch miesięcy od dnia otrzymania wspomnianego wezwania do usunięcia uchybienia.

- 34 Pismem z dnia 8 lutego 2008 r. władze portugalskie odpowiedziały na to wezwanie do usunięcia uchybienia, stwierdzając, że gdy „przekazały Komisji w dniu 26 czerwca 2003 r. swój wniosek o zwolnienie z udostępnienia zasobów własnych [...], uznały przedmiotową kwotę za opłatę”, i że po „wydaniu w dniu 7 grudnia 2004 r. wyroku Sądu Pierwszej Instancji [Wspólnot Europejskich] w sprawie Koninklijke Coöperatie Cosun/Komisja [(T-240/02, EU:T:2004:354)], kwalifikacja dokonana przez władze portugalskie została podważona [...], [i że] wykładnia wskazana w tym wyroku została później potwierdzona przez Trybunał w wyroku z dnia 26 października 2006 r. [w sprawie] Koninklijke Coöperatie Cosun/Komisja, [(C-68/05 P, EU:C:2006:674)]”. Władze te podkreśliły, że „[z] obydwu tych wyroków wynika[ło] bowiem (choć dotyczą one kwoty pobranej z tytułu niewywiezionego cukru), że należna kwota na podstawie art. 7 ust. 1 lit. a) rozporządzenia nr 579/86 nie [mogła] być uznana za »opłatę«, ponieważ kwota ta [...] realiz[owała] cele odrębne od celów związanych z wprowadzaniem w życie opłat wyrównawczych z tytułu przywozu [i] wykorzyst[owała] opłatę tylko jako podstawę obliczenia”.
- 35 Władze portugalskie sprecyzowały we wspomnianym piśmie, że „dopiero w piśmie z dnia 28 lipca 2006 r. Komisja [uznała] po raz pierwszy przedmiotową kwotę za »inne opłaty przewidziane w ramach wspólnej organizacji rynków w sektorze cukru« w rozumieniu art. 2 decyzji 2000/597/WE, Euratom z dnia 29 września 2000 r. w sprawie systemu środków własnych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 253 z 7.10.2000, s. 42) [...]”, z którą to kwalifikacją władze portugalskie nie zgodziły się, wyjaśniając powody takiego stanowiska.
- 36 W dniu 2 lutego 2009 r. Komisja skierowała do Republiki Portugalskiej uzasadnioną opinię, w której odrzuciła argumenty przedstawione przez wspomniane władze.
- 37 W tym względzie Komisja z jednej strony przypomniała, że charakter przedmiotowych kwot zasobów własnych Wspólnot wynika z przepisów wspólnotowych i nie zależy od państw członkowskich, co oznacza, iż kwalifikacja tych kwot dokonana przez państwa członkowskie była pozbawiona znaczenia dla sprawy, a z drugiej strony potwierdziła swe stanowisko, w myśl którego „kwota rozpatrywana w niniejszej sprawie [powinna] być uznana za »inne opłaty przewidziane w ramach wspólnej organizacji rynków w sektorze cukru« zgodnie z art. 2 lit. a) decyzji [85/257]”.
- 38 Komisja wezwała także rząd portugalski do podjęcia środków niezbędnych w celu zastosowania się do uzasadnionej opinii w terminie dwóch miesięcy od jej doręczenia.
- 39 W dniu 28 października 2011 r. Komisja skierowała do Republiki Portugalskiej uzupełniającą uzasadnioną opinię, w której potwierdziła brzmienie uzasadnionej opinii wysłanej w dniu 2 lutego 2009 r. do tego państwa członkowskiego, i poinformowała władze portugalskie, że „w uzasadnionej opinii zostały wykryte dwa oczywiste błędy materialne [...] i że należ[ą]o ze względów jasności i pewności prawa sprostować je w drodze niniejszej uzupełniającej uzasadnionej opinii”.
- 40 Komisja sprostowała wspomniane błędy w pkt 11 i 12 tej uzupełniającej uzasadnionej opinii w następujący sposób: „[...] ze względu na to, że władze portugalskie odmówiły udostępnienia kwoty 785 078,50 EUR zasobów własnych z tytułu opłat za nadwyżki cukru niewywiezione w następstwie przystąpienia [Republiki Portugalskiej] do [Wspólnoty], Republika Portugalska uchybiła zobowiązaniom ciążącym na niej na mocy art. 10 WE, art. 254 aktu przystąpienia, art. 7 decyzji 85/257, art. 4, 7 i 8 rozporządzenia nr 579/86, art. 2 rozporządzenia nr 1697/79 oraz art. 2, 11 i 17 rozporządzenia nr 1552/89”.
- 41 We wspomnianej uzupełniającej uzasadnionej opinii Komisja ponownie zwróciła się do Republiki Portugalskiej o zastosowanie się do jej zobowiązań w terminie dwóch miesięcy od otrzymania tej opinii.

- 42 W dniu 6 lutego 2012 r. władze portugalskie odpowiedziały na tę uzupełniającą uzasadnioną opinię. Podtrzymały one swe argumenty i zakomunikowały, że „nie zgadza[ły] się z argumentami leżącymi u podstaw uzasadnionej opinii i tymi, które Komisja podtrzyma[ły] w uzupełniającej uzasadnionej opinii”.
- 43 Uznawszy odpowiedź tego państwa za niesatysfakcjonującą, Komisja postanowiła wnieść skargę w niniejszej sprawie na podstawie art. 258 TFUE.

W przedmiocie wniosku o otwarcie ustnego etapu postępowania na nowo

- 44 Pismem z dnia 18 marca 2014 r. Republika Portugalska wniosła o otwarcie ustnego etapu postępowania na nowo, podnosząc co do istoty, że rzecznik generalny z jednej strony nie uwzględnił wszystkich przedstawionych przez nią argumentów w odniesieniu do kwestii uznania przedmiotowych kwot za zasoby własne Unii Europejskiej, a z drugiej strony, iż oparł się on, jeśli chodzi o ocenę staranności władz portugalskich, na okolicznościach faktycznych, o które Republika Portugalska nie była pytana przez Trybunał.
- 45 W tym względzie statut Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz regulamin postępowania przed Trybunałem nie dają stronom możliwości przedstawiania uwag w odpowiedzi na opinię przedstawioną przez rzecznika generalnego (zob. wyrok Stichting Natuur en Milieu i in., C-266/09, EU:C:2010:779, pkt 28).
- 46 Należy przypomnieć, że z art. 83 regulamin postępowania wynika, iż Trybunał może, w każdej chwili, po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego, postanowić o otwarciu ustnego etapu postępowania na nowo, w szczególności jeśli uzna, że okoliczności zawisłej przed nim sprawy nie są wystarczająco wyjaśnione, lub jeśli po zamknięciu ustnego etapu postępowania strona przedstawiła nowy fakt mogący mieć decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia Trybunału, lub też jeśli sprawa ma zostać rozstrzygnięta na podstawie argumentu, który nie był przedmiotem dyskusji między stronami.
- 47 Po wysłuchaniu opinii rzecznika generalnego Trybunał uważa, że dysponuje on w niniejszej sprawie wszelkimi danymi niezbędnymi do rozstrzygnięcia niniejszej skargi i że podstawą rozstrzygnięcia tej sprawy nie będzie argument, który nie był przedmiotem dyskusji przed Trybunałem.
- 48 W związku z tym wniosek o otwarcie ustnego etapu postępowania na nowo należy oddalić.

W przedmiocie skargi

- 49 Bezsporne jest, że w dniu wyznaczonym w uzasadnionej opinii, czyli 2 kwietnia 2009 r., kwota 785 078,50 EUR nie została udostępniona Komisji.
- 50 Nie jest kwestionowane, że kwota ta została obliczona na podstawie art. 4, 7 i 8 rozporządzenia nr 579/86.
- 51 Komisja i Republika Portugalska nie zgadzają się w przedmiocie kwalifikacji opłaty przewidzianej w art. 8 ust. 3 lit. c) rozporządzenia nr 3771/85, pobieranej w przypadku nieprzestrzegania zasad usuwania nadwyżek produktów. Artykuł 7 ust. 1 rozporządzenia nr 579/86 oznacza tę opłatę jedynie pojęciem „kwoty”. Pojęcie takie samo w sobie nie zawiera wskazówek w kwestii, czy opłata ta wchodzi w zakres zasobów własnych Wspólnot.
- 52 Komisja twierdzi, że opłata ta stanowi inną opłatę przewidzianą w ramach wspólnej organizacji rynku cukru w rozumieniu art. 2 lit. a) decyzji 85/257 i art. 2 ust. 1 lit. a) decyzji 88/376 i że stanowi ona zatem zasoby własne Wspólnot.

- 53 W celu dokonania tej kwalifikacji Komisja wyciągnęła wnioski z wyroku Sądu Koninklijke Coöperatie Cosun/Komisja (EU:T:2004:354) i z wyroku Trybunału Koninklijke Coöperatie Cosun/Komisja (EU:C:2006:674). W wyrokach tych sądy Unii odrzuciły uznanie wspomnianej opłaty za opłatę wyrównawczą z tytułu przywozu.
- 54 Należy przyjąć wskazaną przez Komisję kwalifikację zasobów własnych.
- 55 Artykuł 1 rozporządzenia nr 3771/85 stanowi bowiem, że rozporządzenie to ustanawia ogólne zasady stosowania art. 254 aktu przystąpienia. Przepis ten przewiduje nie tylko, że jakiegokolwiek zapasy produktów znajdujące się w swobodnym obrocie na terytorium portugalskim w dniu 1 marca 1986 r. i przekraczające ilości, które można uznać za zwykle utrzymywane zapasy, powinny zostać wyeliminowane przez Republikę Portugalską na jej koszt, lecz także, iż pojęcie normalnego zapasu z przeniesienia określa się dla każdego produktu w świetle kryteriów i celów specyficznych dla każdej organizacji rynku.
- 56 Jak stwierdził Trybunał w pkt 54 postanowienia William Hinton & Sons (EU:C:2001:536), art. 254 aktu przystąpienia ma na celu zapewnienie przejścia, w odniesieniu do Republiki Portugalskiej, od wcześniejszego systemu do systemu wspólnej polityki rolnej. W tym celu ów art. 254 określa granice, w jakich usuwanie niektórych produktów znajdujących się w swobodnym obrocie na terytorium portugalskim w dniu 1 marca 1986 r. może być przedmiotem wsparcia ze strony Wspólnoty w tym dniu.
- 57 W odniesieniu do ogólnych zasad dotyczących stosowania owego art. 254 art. 8 ust. 3 lit. c) rozporządzenia nr 3771/85 przewiduje, że przepisy wykonawcze do tego rozporządzenia, które zostaną ustalone zgodnie z procedurami ustanowionymi uregulowaniami w sprawie wspólnej organizacji rynków rolnych, obejmują w szczególności pobieranie opłaty w razie nieprzestrzegania przez zainteresowanego zasad usuwania nadwyżek produktów. Aby zatem wprowadzić w życie wyeliminowanie nadwyżek zapasów cukru, których istnienie stwierdzono w Portugalii, w rozporządzeniu nr 579/86 przewidziano głównie wywóz tych zapasów w określonym terminie, a w braku wywiezienia w tym terminie, na podstawie art. 7 ust. 1 tego rozporządzenia – zapłatę kwoty równej opłacie wyrównawczej z tytułu przywozu dla cukru białego obowiązującej w dniu 30 czerwca 1987 r. (zob. podobnie postanowienie William Hinton & Sons, EU:C:2001:536, pkt 56).
- 58 Co więcej – i niezależnie od tego kontekstu prawnego – uznane jest, że wyeliminowanie nadwyżek zapasów niektórych produktów rolnych z rynku lub utrzymywanie zwykłych zapasów tych produktów na rynku jest zazwyczaj celem wspólnej polityki rolnej i że środki służące osiągnięciu tego celu wpisują się w tę politykę. Środki takie zatem – a opłata ustanowiona w art. 8 ust. 3 lit. c) rozporządzenia nr 3771/85 jest jednym z nich – o ile prawo Unii nie zawiera odmiennej regulacji, należy uznać za objęte ramami danej wspólnej organizacji rynków, w niniejszym przypadku – rynku cukru.
- 59 Ponadto podstawą prawną rozporządzenia nr 579/86, które ustanawia szczegółowe zasady dla zapasów produktów w sektorze cukru znajdujących się w Hiszpanii i Portugalii w dniu 1 marca 1986 r., jest nie tylko akt przystąpienia i rozporządzenie nr 3771/85, lecz także rozporządzenie Rady (EWG) nr 1785/81 z dnia 30 czerwca 1981 r. o wspólnej organizacji rynków w sektorze cukru (Dz.U. L 177, s. 4).
- 60 Republika Portugalska kwestionuje tę kwalifikację, lecz argumenty podniesione w tym względzie nie mogą zostać uwzględnione.
- 61 Przede wszystkim owo państwo członkowskie utrzymuje, że przychody, które powinny być uznane za „zasoby własne”, są wyszczególnione w akcie przystąpienia i że przedmiotowa opłata nie jest w nim wymieniona. Państwo to powołuje się szczególnie na art. 371 i 372 tego aktu.

- 62 W tym względzie należy podnieść, że powołanie się przez Republikę Portugalską na te artykuły nie ma znaczenia dla sprawy. Artykuł 371 aktu przystąpienia stanowi bowiem, że decyzja 85/257 jest stosowana zgodnie z przepisami zgodnie z art. 372–375 tego aktu. Artykuł 372 akapit pierwszy aktu przystąpienia przewiduje, że wpływy określone jako „rolnicze opłaty wyrównawcze”, o których mowa w decyzji 85/257, „obejmować będą także wszelkie kwoty wpłacone w związku z przywozem w handlu” Republiki Portugalskiej z innymi państwami członkowskimi lub z państwami trzecimi, nie ograniczając przy tym dochodów własnych Wspólnot jedynie do tych „rolniczych opłat wyrównawczych”. W świetle tego sformułowania art. 372 akapit pierwszy aktu przystąpienia nie wyklucza pobierania dochodów własnych innych niż „rolnicze opłaty wyrównawcze”.
- 63 Republika Portugalska uważa, że opłata przewidziana w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 579/86 została wprowadzona wyłącznie na podstawie art. 254 aktu przystąpienia i rozporządzenia nr 3771/85, ponieważ odesłanie do rozporządzenia nr 1785/81 w rozporządzeniu nr 579/86 obejmuje tylko niektóre przepisy rozporządzenia nr 579/86, jak art. 2 ust. 2 i art. 4 ust. 2 lit. b) tego rozporządzenia. Owo państwo członkowskie powołuje się na pkt 54 postanowienia *William Hinton & Sons* (EU:C:2001:536) jako na informację wskazującą na to, iż chodzi o wprowadzenie w życie aktu przystąpienia.
- 64 W odpowiedzi na ten argument należy zaznaczyć, że Republika Portugalska nie przedstawia powodów, dla których według niej wpływ podstawy prawnej rozporządzenia nr 1785/81 jest ograniczony do niektórych przepisów rozporządzenia nr 579/86. Ponadto wskazuje ona jako przykład przepisy wymienione w poprzednim punkcie niniejszego wyroku. W odniesieniu do powołania się na pkt 54 postanowienia *William Hinton & Sons* (EU:C:2001:536) należy stwierdzić, że punkt ten stanowi raczej poparcie argumentu Komisji. Traktat akcesyjny i akt przystąpienia służą bowiem nie tylko zrealizowaniu aktu prawnego i politycznego, w drodze którego państwo kandydujące staje się członkiem Unii, lecz także określeniu warunków, na jakich nowe państwo członkowskie będzie przejściowo działać. Przejście do wspólnej polityki rolnej może oznaczać, że nowe państwo członkowskie będzie zobowiązane do stosowania natychmiastowo lub w określonym terminie właściwych uregulowań Unii lub niektórych ich składników.
- 65 Republika Portugalska opiera się na rozporządzeniu finansowym z dnia 21 grudnia 1977 r. mającym zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 356, s. 1), zgodnie z którym to rozporządzeniem ściągane mogą być jedynie te przychody, które zostały ujęte w odpowiednim przepisie budżetu, i wskazuje, że w odniesieniu do lat budżetowych 1987–1989 i dalszych budżetów przedmiotowa opłata nie została ujęta w żadnym przepisie tych budżetów.
- 66 Należy stwierdzić, że przedmiotem skargi jest odmowa udostępnienia Komisji przez Republikę Portugalską kwoty uznanej za stanowiącą część zasobów własnych. W tym względzie należy dokonać rozróżnienia pomiędzy decyzją 85/257, mającą na celu, jako postanowienie prawa budżetowego, zdefiniowanie zasobów własnych określonych w budżecie Unii, a opłatami ustanowionymi przez prawodawcę wspólnotowego w wykonaniu jego uprawnienia opartego na postanowieniach traktatu WE dotyczących wspólnej polityki rolnej (zob. podobnie wyroki: *Amylum/Rada*, 108/81, EU:C:1982:322, pkt 32; *Zuckerfabrik Süderdithmarschen i Zuckerfabrik Soest*, C-143/88 i C-92/89, EU:C:1991:65, pkt 40; a także postanowienie *Isera & Scaldis Sugar i in.*, C-154/12, EU:C:2013:101, pkt 31). Jak zatem zauważył rzecznik generalny w pkt 79 opinii, pobieranie kwoty należnej na podstawie art. 8 ust. 3 lit. c) rozporządzenia nr 3771/85 i art. 7 ust. 2 rozporządzenia nr 579/86 nie może zależeć od zawarcia tej kwoty w budżecie Wspólnot.
- 67 Na koniec Republika Portugalska utrzymuje, że zgodnie z art. 6 ust. 3 rozporządzenia Komisji (WE) nr 60/2004 z dnia 14 stycznia 2004 r. ustanawiającego środki przejściowe w sektorze cukru w następstwie przystąpienia Republiki Czeskiej, Estonii, Cypru, Łotwy, Litwy, Węgier, Malty, Polski, Słowenii i Słowacji [do Unii Europejskiej] (Dz.U. L 9, s. 8) i z art. 12 ust. 3 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1832/2006 z dnia 13 grudnia 2006 r. ustanawiającego środki przejściowe w sektorze cukru ze

względu na przystąpienie Bułgarii i Rumunii (Dz.U. L 354, s. 8) kwoty, które mają taki sam charakter jak kwoty będące przedmiotem niniejszej sprawy, zasilają budżet narodowy tych państw członkowskich, a w konsekwencji nie są uznawane za zasoby własne.

- 68 Jak podkreśla Komisja, rozporządzenia te nie mogą być uwzględnione *ratione temporis*. Zostały one wydane po dniu zaistnienia okoliczności faktycznych, które są przedmiotem skargi Komisji, i w okolicznościach, które nie są identyczne z okolicznościami niniejszej sprawy. Komisja słusznie twierdzi, że prawodawca Unii dysponuje swobodą w zakresie określania i kwalifikowania środków, jakie przyjmuje.
- 69 W świetle powyższych rozważań opłata przewidziana w art. 8 ust. 3 lit. c) rozporządzenia nr 3771/85 i w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 579/86 stanowi inną opłatę przewidzianą w ramach wspólnej organizacji rynków w sektorze cukru w rozumieniu art. 2 lit. a) decyzji 85/257 i art. 2 lit. a) decyzji 88/376. W związku z tym Republika Portugalska była zobowiązana do udostępnienia Komisji spornej kwoty.
- 70 W swojej skardze Komisja wnosi również do Trybunału o stwierdzenie uchybienia przez Republikę Portugalską zobowiązaniom ciążącym na niej w świetle art. 2 rozporządzenia nr 1697/79.
- 71 W tym względzie należy zaznaczyć, że na podstawie art. 1 rozporządzenia nr 1697/79 rozporządzenie to reguluje warunki, w jakich właściwe organy powinny przystąpić do retrospektywnego pokrycia należności celnych przywozowych lub wywozowych. Na podstawie art. 2 ust. 1 akapit pierwszy rzeczonoego rozporządzenia, jeżeli właściwe władze stwierdzą, że dłużnika nie wezwano do zapłaty całości lub części kwoty należności celnych przywozowych lub wywozowych wymaganych zgodnie prawem w odniesieniu do towaru zgłoszonego do procedury celnej nakładającej obowiązek uiszczenia takich należności, to wszczynają one wówczas postępowanie w celu ściągnięcia niepobraných należności.
- 72 Z brzmienia tych przepisów wynika, że stosowanie tego rozporządzenia wiąże się w szczególności z przyjęciem, iż kwota podlegająca odzyskaniu stanowi należność celną przywozową lub wywozową.
- 73 Przedmiotowa kwota nie jest zaś należnością celną przywozową lub wywozową. Zgodnie z art. 7 ust. 1 lit. a) rozporządzenia nr 579/86 kwota ta nie stanowi bowiem opłaty wyrównawczej z tytułu przywozu lub wywozu, lecz jest tylko kwotą równą opłacie wyrównawczej z tytułu przywozu cukru. Co więcej, z przepisu tego, w związku z art. 5 ust. 2 tego rozporządzenia, wynika, że zdarzeniem prowadzącym do powstania obowiązku zapłaty rzeczonoj kwoty jest nie przywóz lub wywóz, lecz brak dowodu wywozu nadwyżek w dniu 1 września 1987 r.
- 74 Należy przypomnieć, że w sprawach, w których wydano wyroki *Koninklijke Coöperatie Cosun/Komisja* (EU:T:2004:354, pkt 38) i *Koninklijke Coöperatie Cosun/Komisja* (EU:C:2006:674, pkt 38–43), sądy Unii stwierdziły, iż kwota należna z tytułu niewywiezienia cukru C w rozumieniu rozporządzenia nr 1785/81 i rozporządzenia Komisji (EWG) nr 2670/81 z dnia 14 września 1981 r. ustanawiającego szczegółowe przepisy wykonawcze dotyczące produkcji cukru przewyższającej kwotę (Dz.U. L 262, s. 14) nie może być uznana za cło przywozowe lub wywozowe lub opłatę o skutku równoważnym, lub rolną opłatę przywozową lub wywozową, czyli opłatę wyrównawczą.
- 75 Komisja przyznaje zaś w swej skardze, że okoliczność prowadząca do nałożenia tej kwoty jest zasadniczo identyczna z okolicznością prowadzącą do pobrania kwoty przewidzianej w art. 7 ust. 1 lit. a) rozporządzenia nr 579/86.
- 76 Ponadto z tego powodu Komisja utrzymuje, że przedmiotowa opłata, jako że nie może być uznana za należność celną przywozową lub należność celną wywozową w świetle orzecznictwa przytoczonego w pkt 74 niniejszego wyroku, stanowi inną opłatę przewidzianą w ramach wspólnej organizacji rynku cukru.

- 77 W tych okolicznościach rozporządzenie nr 1697/79 nie znajduje zastosowania w tej sprawie, a zatem trzyletni termin przedawnienia postępowań w celu ściągnięcia niepobranych należności przewidziany w art. 2 ust. 1 akapit drugi tego rozporządzenia również nie ma zastosowania.
- 78 Argumentacja przedstawiona w odpowiedzi na skargę przez Republikę Portugalską jest oparta w istocie na tym, że ściągnięcie przedmiotowej kwoty nie było już możliwe ze względu na przedawnienie długu spółki będącej dłużnikiem i że temu państwu członkowskiemu nie można zarzucić zwinionego przekroczenia trzyletniego terminu.
- 79 W tym względzie należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 17 ust. 2 rozporządzenia nr 1552/89, na który powołuje się Komisja, państwa członkowskie są zwolnione z obowiązku udostępnienia Komisji kwoty odpowiadającej ustalonym tytułom dochodów budżetowych jedynie w przypadku, gdy kwoty te nie zostały zgromadzone z powodu siły wyższej lub gdy okaże się, że ich uzyskanie jest całkowicie niemożliwe z przyczyn, których państwom tym nie można przypisać (wyrok Komisja/Dania, C-392/02, EU:C:2005:683, pkt 66).
- 80 Jest bezsporne, że w dniu 25 października 1990 r. właściwe portugalskie organy wysłały do spółki będącej dłużnikiem pismo, nakazując jej zapłacenie należnej kwoty. Nawet bez potrzeby zbadania, czy Republika Portugalska dołożyła do tego dnia wszelkiej koniecznej staranności w celu stwierdzenia i ściągnięcia przedmiotowego długu, okazuje się, że w późniejszym terminie i do dnia upływu terminu wyznaczonego w uzasadnionej opinii, z wyjątkiem argumentów prawnych, które okazały się bezzasadne, owo państwo członkowskie nie przedstawiło dowodu ani siły wyższej, ani niemożliwości udostępnienia przez nie Komisji przedmiotowej kwoty. Nie próbowało ono nawet odzyskać spornej kwoty na podstawie prawnej, zgodnie z którą termin przedawnienia jeszcze nie upłynął.
- 81 Należy zatem uznać, że z wyjątkiem zakresu, w jakim skarga Komisji dotyczy uchybienia przez Republikę Portugalską zobowiązaniom ciążącym na niej na podstawie art. 2 rozporządzenia nr 1697/79, skarga ta jest zasadna.
- 82 W świetle całości powyższych rozważań należy:
- stwierdzić, że Republika Portugalska ze względu na odmowę udostępnienia Komisji kwoty 785 078,50 EUR z tytułu opłat za nadwyżki cukru niewywiezione w następstwie swego przystąpienia do Wspólnoty uchybiła zobowiązaniom ciążącym na niej na mocy art. 10 WE, art. 254 aktu przystąpienia, art. 7 decyzji 85/257, art. 4, 7 i 8 rozporządzenia nr 579/86 oraz art. 2, 11 i 17 rozporządzenia nr 1552/89, oraz
  - oddalić skargę w pozostałym zakresie.

W przedmiocie kosztów

- 83 Zgodnie z art. 138 § 1 regulaminu kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Komisja wniosła o obciążenie kosztami postępowania Republiki Portugalskiej, a Republika Portugalska przegrała sprawę, należy obciążyć ją kosztami postępowania.

Z powyższych względów Trybunał (piąta izba) orzeka, co następuje:

- 1) **Republika Portugalska ze względu na odmowę udostępnienia Komisji Europejskiej kwoty 785 078,50 EUR z tytułu opłat za nadwyżki cukru niewywiezione w następstwie swego przystąpienia do Wspólnoty Europejskiej uchybiła zobowiązaniom ciążącym na niej na mocy art. 10 WE, art. 254 Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Królestwa Hiszpanii i Republiki Portugalskiej oraz dostosowań w traktatach, art. 7 decyzji Rady 85/257/EWG, Euratom z dnia 7 maja 1985 r. w sprawie systemu zasobów własnych Wspólnot, art. 4, 7 i 8**

rozporządzenia Komisji (EWG) nr 579/86 z dnia 28 lutego 1986 r. ustanawiającego szczegółowe zasady dla zapasów produktów w sektorze cukru znajdujących się w Hiszpanii i Portugalii w dniu 1 marca 1986 r., zmienionego rozporządzeniem Komisji (EWG) nr 3332/86 z dnia 31 października 1986 r., oraz art. 2, 11 i 17 rozporządzenia Rady (EWG, Euratom) nr 1552/89 z dnia 29 maja 1989 r. wykonującego decyzję 88/376/EWG, Euratom w sprawie systemu zasobów własnych Wspólnot Europejskich.

- 2) W pozostałym zakresie skarga zostaje oddalona.
- 3) Republika Portugalska zostaje obciążona kosztami postępowania.

Podpisy